

Силабус
курсу «Юридична дефектологія: соціально-правові аспекти»
2019-2020 навчальний рік

Назва курсу	Юридична дефектологія: соціально-правові аспекти
Адреса викладання курсу	Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра теорії та філософії права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 08 право, спеціальність 081 право
Викладачі курсу	Косович В. М., доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри
Контактна інформація викладачів	kosovych_v@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Кожного понеділка із 14.00 до 16.00 за адресою: юридичний факультет, кафедра теорії та філософії права. м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14 253 каб.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/?post_type=course&p=27637&preview=true
Інформація про курс	Курс створено із врахуванням доктринальних та практичних підходів до нормопроектної техніки та правотворчої технології в Україні. Ідейна спрямованість курсу – формування умінь та навиків виявлення правотворчих недоліків в джерелах права задля забезпечення їх якості.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Юридична дефектологія: соціально-правові аспекти» є нормативною дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для аспірантської програми, яка викладається в четвертому семестрі в обсязі трьох кредитів.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Юридична дефектологія: соціально-правові аспекти» є ознайомлення аспірантів із техніко-технологічними недоліками у джерелах права України. Мета курсу: формування знань про основні недоліки нормативно-правових актів України й дефекти у їх реалізації та застосуванні, про їх соціально-правові причини та наслідки, про засоби їх попередження, подолання та усунення. Завдання курсу: набуття практичних навиків виявлення недоліків у нормативно-правових актах України та дефектів їх реалізації та застосування, визначення їх причин та шляхів боротьби з ними.
Література для вивчення дисципліни	Література: Базова <ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеев С. С. Право: азбука-теория-философия. Опыт комплексного исследования. – М., 1999. 2. Баранов В. М. Концепция законопроекта. – Н.Новгороду, 2003. 3. Горбатенко В. В. Робоча нормопроектна група: її утворення та діяльність. //Збірник тез лекцій з питань нормопроекткування. Мін'юст України. – Київ, 2005. 4. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. – Харків: Право, 2009 – С. 351-390.

5. Карташов В. Н. Юридическая техника, тактика, стратегия, технология (к вопросу о соотношении). // Проблемы юридической техники. Т. 1. – Н. Новгород, – 2000.
6. Кашанина Т. В. Юридическая техника: учебник / Т. В. Кашанина. – М.: Эксмо, 2007. – 512 с.
7. Керимов Д.А. Методология права (предмет, функции, проблемы философии права). – М., 2000. – 127 с.
8. Княгинин К.Н. Юридическое технологическое знание. – Свердловск, 1990;.
9. Ковальський В.С., Козінцев І.П. Правотворчість: теоретичні та логічні засади. – К., 2005. – 192С.;
10. Козловський А.А. Систематизація законодавства як гносеологічний процес //Право України. – 2000. - №2;
11. Луць Л. А. Загальна теорія держави та права: Навчально-методичний посібник (за кредитно-модульною системою). – К.: Атіка, 2010. – 412 с.;
12. Нормография: теория и методология нормотворчества. Под ред Ю.Г. Арзамасова. – М., 2007;
13. Шутак І. Д. Юридична техніка: навчальний посібник для вищих навчальних закладів / І. Д. Шутак, І. І. Онищук. – Івано-Франківськ: Коло, 2013. – 496 с.

**Допоміжна
Нормативні джерела:**

1. Регламент Верховної Ради України.
2. Закон України “Про міжнародні договори” //Офіційний вісник України. – 2004. - №35.
3. Про регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 14–15, № 16–17. – Ст. 133.
4. Указ Президента України “Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності” від 10 червня 1997р..
5. Указ Президента України “Питання нормопроектного забезпечення діяльності Президента України” від 19 грудня 2007р.
6. Регламент Кабінету Міністрів України (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007р.).
7. Рекомендації з питань підготовки, державної реєстрації та обліку відомчих нормативно-правових актів, затверджені постановою колегії Міністерства юстиції України від 27.03.1998 р. № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003323-98.
8. Методичні рекомендації для центральних органів виконавчої влади щодо застосування в законотворчій діяльності Конвенції про захист прав і основних свобод людини, схвалені постановою колегії Міністерства юстиції України від 21.11.2000 р. № 40 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0040323-00
9. Методичні рекомендації щодо розроблення проектів законів та дотримання вимог нормопроектної техніки, схвалені постановою колегії Міністерства юстиції України від 21.11.2000 р. № 41 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0041323-00.
10. Методичні рекомендації щодо проведення правової експертизи

проектів нормативно-правових актів, затверджені постановою колегії Міністерства юстиції України від 21.11.2000 р. № 41 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/va041323-00.

11. Методичні рекомендації про порядок підготовки, подання на державну реєстрацію, скасування, обліку та зберігання нормативно-правових актів митних органів України, затверджені Наказом Державної митної служби України від 08.07.2003 р. № 441 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ua-info.biz/legal/basete/ua-stmwuke.htm.
12. Методичні рекомендації щодо розроблення проектів законів та дотримання вимог нормопроектної техніки, затверджені наказом Держводгоспу України від 12.01.2004 р. № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ua-info.biz/legal/baseae/ua-amejqr.htm..
13. Методичні рекомендації щодо здійснення експертизи нормативно-правових актів (їх проектів) на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, затверджені Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини 15.08.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0067323-06.
14. Методичні рекомендації з підготовки та оформлення проектів законів України, нормативно-правових актів Президента України, Кабінету Міністрів України, МНС та дотримання правил нормопроектної техніки, затверджені наказом МНС від 10.12.2007 р. № 851 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mns.gov.ua/laws/laws_preparation/guidelines.zip?PHPSESSID=.
15. Вимоги до нормопроектувальної техніки при розробці наказів у Міністерстві охорони здоров'я України, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2010 р. № 68 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20100202_68.html.
16. Міжінституційна угода щодо прискореного методу роботи з офіційної кодифікації юридичних текстів від 20.12.1994 р., прийнята Європейською Комісією, Радою і Парламентом ЄС .
17. Міжінституційна угода про загальні правила щодо забезпечення якості проектування Європейського законодавства від 22.12.1998 р., прийнята Європейською Комісією, Радою і Парламентом ЄС.
18. Міжінституційна угода про більш структуроване застосування техніки перегляду нормативних актів від 28.11.2001 р., прийнята Європейською Комісією, Радою і Парламентом ЄС.
19. Методичні рекомендації з проведення правового моніторингу нормативно-правових актів і підготовки концепції проектів НПА, встановлені Міністерством юстиції Республіки Казахстан [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www: inijust.kz/gu/node/15896
20. Методичні рекомендації з підготовки та оформлення проектів законів (правила законопроекування) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www:idealcountry.org.doc
21. Порядок проведення правової експертизи нормативно-правового акта на відповідність положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. у процесі державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції

України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www: minjust.gov.ua/1782](http://www.minjust.gov.ua/1782)

22. Правила нормопроекування, розроблені директором канадсько-української Програми з нормопроекування Р. С. Бержероном у 1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: apitu.org.ua/system/files/bergeron.doc

23. Регламент щодо якості проектування законодавства ЄС: (93/с 166/01) (Офіційний Вісник С. 166, 17/06/1993 стор. 0001-0001).

Література:

1. Апт Л. Ф. Законодательная экспертиза как средство выявления ошибок / Л. Ф. Апт, Л. И. Киричкова, П. В. Прохоров // Правотворческие ошибки: понятие, виды, практика и техника устранения в постсоветских государствах: материалы Международного научно-практического круглого стола (29–30 мая 2008 г.) / под ред. В. М. Баранова, И. М. Мацкевича. – М.: Проспект, 2009. – С. 234–249.

2. Арзамасов Ю. Г. Мониторинг в правотворчестве: теория и методология / Ю. Г. Арзамасов, Я. Е. Наконечный. – М.: Изд-во МГТУ им. Н. Э. Баумана, 2009. – 196 с.

3. Биля І.О. Теоретичні основи використання нормотворчої техніки. // Автор. канд. юрид. наук. - Харків. 2004.

4. Бобровник С. В. Подолання правових колізій як засіб забезпечення системності та ефективності законодавства / С. В. Бобровник // Правова держава. – № 14. – 2003. – С. 30–38.

5. Богачова О. В. Законотворчий процес в Україні: проблеми вдосконалення: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / О. В. Богачова. – К., 2006. – С. 47–49 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mydisser.com/dfiles120977833.doc

6. Бюлет К. Теория языка. /Пер. з нем. – М., 1993.

7. Веденеев Е.К. Роль презумпций в гражданском праве. //Государство и право.- 1998. – №2.

8. Власенко Н.Я. Язык права. – Иркутск, 1997.

9. Галянтич М. Колізія нормативних актів: вимушений шлях розвитку права / М. Галянтич // Право України. – 1996. – № 6. – С. 33–35.

10. Гарбуз В. С. Прогнозування і планування нормотворчої діяльності / В. С. Гарбуз // Збірник тез лекцій з питань нормопроекування. – К.: Мін'юст України, 2005. – С. 62–63.

11. Дзейко Ж.О. Законодавча техніка в Україні: історико-теоретичне дослідження. – К., 2007. – С.45-208. 309-352.

12. Душакова Л.А. Правовые фикции. Автор. дисс. к.ю.н. – Волгоград, 2004.

13. Законодавчий процес і парламентська законодавча процедура в Україні (проблеми якості, рекомендації щодо вдосконалення в контексті європейської практики): монографія / О. В. Скрипнюк, М. О. Теплюк, О. І. Ющик. – К.: Атіка-Н, 2010. – 92 с.

14. Законодательная техника: научно-практическое пособие. – М.: Городец, 2000. – 272 с.

15. Законознавство: навч. посіб. / О. Л. Копиленко, О. В. Богачова, С. В. Богачов. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2011. – 152 с.

16. Законодательная техника: Научн.- практ. Пособие. – М., 2000.

17. Занина М. А. Коллизии норм права равной юридической силы

	<p>(поняття, причини, види): монографія / М. А. Занина. – М.: РАП; Волтерс Клувер, 2010. – 144 с.</p> <p>18. Збірник тез лекцій з питань нормопроекування //Мін. юстиції України Центр правової реформи і законопроектних робіт. – Київ. 2005.- 159С.</p> <p>19. Ивин А.А. Логика норм. – М., 1973.</p> <p>20. Иеринг Р. Юридическая техника. Пер. – М.. 1996.</p> <p>21. Коваленко Т. О. Юридичні дефекти правового регулювання земельних відносин в Україні: монографія / Т. О. Коваленко. – К.: Київський університет; Юрінком Інтер, 2013. – 632 с.</p> <p>22. Косович В. М. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <p>23. Лашков А. С. Правотворческие ошибки. Проблемы теории и практики: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / А. С. Лашков. – СПб., 1999. – 28 с.</p> <p>24. Лилак Д. Д. Колізія і конкуренція законів / Д. Д. Лилак // Право України. – 2001. – № 4. – С. 18–20.</p> <p>25. Лилак Д. Д. Проблеми колізії у законодавстві України (теорія і практика): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Д. Д. Лилак. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ, 2004. – 20 с.</p> <p>26. Larenz, Methodenlehre der Rechtswissenschaft. Wien, Mainz/ 1991.</p> <p>27. Larenz/Canaris, Methodenlehre der Rechtswissenschaft. Wien, Mainz/ 2000.</p> <p>28. Малишев Б. В. Правотворча помилка як дефект у телеологічній структурі норми права / Б. В. Малишев // Публічне право. – 2011. – № 4. – С. 262.</p> <p>29. Нормографія: теорія и методологія нормотворчества. Под ред Ю.Г. Арзамасова. – М., 2007.</p> <p>30. Погребняк С. П. Колізії у законодавстві України та шляхи їх переборення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / С. П. Погребняк. – Х., 2001. – С. 7–12.</p> <p>31. Погребняк С. Прогалини у законодавстві та засоби із подолання / С. Погребняк // Вісник Академії правових наук України. – 2013. – № 1 (72). – С. 44–56.</p> <p>32. Pawlowski, Methodenlehre für Juristen. Vittorio Klostermann: Frankfurt am Main 1999.</p> <p>33. Walter, Der Aufbau der Rechtsordnung. Vittorio Klostermann: Frankfurt am Main 1974.</p> <p>34. Weck H. Die Sprache im deutschen Recht. Berlin: 1913.</p> <p>35. Willibalt Apelt. Die Gesetzgebungstechnik. Referat und Diskussionsbeiträge der Arbeitstagung der Hochschule für Politische Wissenschaften mit Abgeordneten des Bundestages und Bayerischen Landtages am 23.8.1950. 1950 – Isar: München. S 31.</p> <p>36. Zippelius, Das Wesen des Rechts. Wien, Mainz/1978.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 42 годин самостійної роботи
Очікувані результати	Після завершення цього курсу аспірант буде :

навчання	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та види недоліків нормативно-правових актів України; • техніко-технологічні причини недосконалості нормативно-правових актів України та їх соціально-правові засади; • можливі дефекти під час реалізації та застосування неякісних нормативно-правових актів; • юридичний та соціально-правовий інструментарій попередження, подолання та усунення дефектів нормативно-правових актів та їх право регулятивного впливу <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляти техніко-юридичні недоліки нормативно-правових актів України; • виявляти технологічно-юридичні недоліки нормативно-правових актів України; • визначати причини дефектів у нормативно-правових актах України та розмежовувати їх на такі, які пов'язані із недотриманням правил та вимог стосовно змісту та форми нормативно-правових актів, щодо стадій його створення; виокремлювати їх соціальні, правові та політичні витоки; • оперувати техніко-технологічним інструментарієм нормотворення з метою попередження неякісності нормативно-правових актів, як основного джерела права України; • використовувати соціально-правові гарантії, покликані забезпечити належну реалізацію та застосування недосконалих нормативно-правових актів з метою їх ефективного праворегулятивного впливу; • за допомогою юридичних засобів моделювати шляхи подолання та усунення дефектів нормативно-правових актів.
Ключові слова	Юридичні дефекти, правотворчі помилки, техніко-технологічний інструментарій нормотворення
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Юридична дефектологія як навчальна дисципліна.</p> <p>Тема 2. Види техніко-технологічних дефектів нормативно-правових актів: загальна характеристика та змістовні витоки.</p> <p>Тема 3. Техніко-юридичні недоліки нормативно-правових актів.</p> <p>Тема 4. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені порушенням загальних вимог до їх змісту.</p> <p>Тема 5. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені порушенням логічних вимог.</p> <p>Тема 6. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені неналежним використанням принципів права як засобів юридичної техніки.</p> <p>Тема 7. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені неналежним використанням спеціальних засобів нормопроектної техніки.</p> <p>Тема 8. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені неналежним використанням засобів конструювання їх форми.</p> <p>Тема 9. Технологічно-юридичні недоліки нормативно-правових актів.</p> <p>Тема 10. Недоліки правотворчих процедур як підстава дефектності нормативно-правових актів.</p> <p>Тема 11. Процедурні форми попередження технологічно-юрдичних дефектів нормативно-правових актів.</p>

	<p>Тема 12. Реалізації та застосування дефектних юридичних норм.</p> <p>Тема 13. Тлумачення дефектних юридичних норм.</p> <p>Тема 14. Шляхи усунення та подолання юридичних дефектів нормативно-правових актів.</p>
Підсумковий контроль, форма	комбінований іспит в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з теорії права, що необхідні для сприйняття категоріального апарату нормотворчої техніки та технології, умінь працювати з нормативними джерелами
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, групові проекти, спільні розробки, практично-орієнтоване навчання.
Необхідне обладнання	Доступ до вітчизняної та зарубіжної нормативної бази.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p><u>• практичні та модулі: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50.</u></p> <p>За практичне заняття (поточна успішність) і за модулі кожен аспірант може отримати від 26 до 50 балів. Із загальної суми балів виводиться середня кількість балів за поточний та модульний контроль в межах 26 - 50 балів.</p> <p>Критерії оцінювання знань аспірантів:</p> <p>0 – аспірант не готовий;</p> <p>26 – аспірант має загальні орієнтири в межах запропонованої теми,</p> <p>31 – аспірант має задовільний рівень теоретичних знань,</p> <p>40 – аспірант у достатньому обсязі володіє теоретичним рівнем необхідних знань,</p> <p>45 - аспірант у достатньому обсязі володіє теоретичним рівнем необхідних знань та проявляє навик у їх практичному використанні,</p> <p>50 - аспірант у достатньому обсязі володіє теоретичним рівнем необхідних знань, критично оцінює існуючі доктринальні підходи, імплементує свої знання у правову практику, висловлює міркування та практичні рекомендації стосовно її удосконалення та розвитку.</p> <p><u>• іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50</u></p> <p>Критерії оцінювання відповідей аспіранта аналогічні критеріям оцінювання рівня знань у процесі поточного контролю.</p> <p><u>Підсумкова максимальна кількість балів 100 .</u></p>
Питання до екзамену.	<p>Предмет юридичної дефектології.</p> <p>Методи дослідження.</p> <p>Завдання юридичної дефектології.</p> <p>Соціальна та правова природа юридичних дефектів.</p> <p>Неузгодженість нормативно-правових актів.</p> <p>Суперечності у нормативно-правових актах.</p> <p>Прогалини у нормативно-правових актах.</p> <p>Помилки у нормативно-правових актах.</p> <p>Дублювання у нормативно-правових актах.</p> <p>Процедурні дефекти.</p> <p>Змістовні недоліки нормативно-правових актів.</p>

Недоліки у формі нормативно-правових актів.
Неналежне відображення у змісті нормативно-правових актів реальних суспільних відносин.
Неналежне закріплення у нормативно-правових актах домінуючих соціальних цінностей.
Невідповідність нормативно-правових актів аксіологічним та правовим установкам суспільства.
Недотримання у нормативно-правових актах принципу верховенства права.
Неузгодженість із домінуючими моральними нормами.
Недотримання у нормативно-правових актах вимоги доцільності та обґрунтованості створення.
Порушення у нормативно-правових актах вимог стосовно законності, економічності та ефективності.
Недотримання у нормативно-правових актах вимоги тотожності.
Недотримання у нормативно-правових актах вимоги несуперечності.
Недотримання у нормативно-правових актах вимоги «виключення третього».
Недотримання у нормативно-правових актах послідовності викладу тексту нормативно-правового акта.
Недотримання у нормативно-правових актах вимоги узгодженості.
Недотримання у нормативно-правових актах вимоги системності.
Дублювання нормативно-правових приписів.
Введення у текст нормативно-правового акта принципів права без належних на це підстав.
Недотримання правил закріплення принципів права у нормативно-правових актах.
Неналежне формулювання правових принципів у статті нормативно-правового акта.
Дефекти правових дефініцій.
Дефекти правових конструкцій.
Дефекти правових презумпцій.
Дефекти правових фікцій.
Дефекти правових аксіом.
Мовні помилки у нормативно-правових актах.
Недоліки у структуризації нормативно-правових актів.
Реквізитні помилки у нормативно-правових актах.
Гарантії запобігання таким дефектам.
Недоліки нормативно-правових актів зумовлені порушенням юридичних норм, які встановлюють правила нормотворення.
Недоліки нормативно-правових актів, що є результатом ігнорування доктринальних підходів до процедури нормотворення.
Недоліки нормативно-правових актів, спричинені неналежним юридичним регулюванням нормотворчих процедур.
Недоліки нормативно-правових актів як наслідок неналежного планування та прогнозування нормотворчої діяльності.
Неефективність правотворчого моніторингу.
Неналежна прозробка проектів нормативно-правових актів.
Негативний вплив соціально-політичних та корпоративних інтересів на прийняття нормативно-правових актів правотворчими суб'єктами.
Неналежне оприлюднення нормативно-правових актів.
Правовий моніторинг як форма попередження технологічно-юрдичних

	<p>дефектів нормативно-правових актів. Громадське обговорення проектів створюваних нормативно-правових актів як форма попередження їх технологічно-юридичних дефектів. Експертування проектів нормативно-правових актів як форма попередження їх технологічно-юридичних дефектів. Державна реєстрація нормативно-правових актів як форма попередження їх технологічно-юридичних дефектів. Особливості реалізації дефектних юридичних норм. Особливості застосування дефектних юридичних норм. Нормативно-організаційні гарантії ефективного застосування недосконалих нормативно-праових актів. Юридичне визначення підстав офіційного тлумачення-роз'яснення нормативно-правових актів. Оновні способи тлумачення-роз'яснення дефектних юридичних норм. Форми закріплення офіційного тлумачення-роз'яснення дефектних юридичних норм. Механізм неофіційного тлумачення-роз'яснення дефектних юридичних норм. Усунення недоліків нормативно-правових актів шляхом внесення до них змін та доповнень. Видання нормативно-правових актів у новій редакції. Кодифікація нормативно-правових актів . Юридичні форми подолання недоліків нормативно-правових актів. Доктринальні підходи до подолання недоліків нормативно-правових актів. Судова практика як засіб подолання недоліків нормативно-правових актів. Соціальні та правові гарантії створення якісних нормативно-правових актів.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

**Схема курсу «Юридична дефектологія: соціально-правові аспекти»
2019-2020 навчальний рік**

Тиж / дата / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) * *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література та ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	<p>Тема 1. Юридична дефектологія як навчальна дисципліна.</p> <p>1.Предмет юридичної дефектології.</p> <p>2.Методи дослідження.</p> <p>3.Завдання юридичної дефектології.</p> <p>4.Соціальна та правова природа юридичних дефектів.</p>	лекція	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.</p> <p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Биля І.О. Теоретичні основи використання нормотворчої техніки. // Автор. канд. юрид. наук. – Харків. 2004. • Дзейко Ж.О. Законодавча техніка в Україні: історико-теоретичне дослідження. – К., 2007. • Иеринг Р. Юридическая техника. Пер. – М., 1996. • Кашанина Т.В. Юридическая техника. - М., 2007. – 512. • Керимов Д.А. Законодательная техника. – М., 	2 год.	протягом заняття

			<p>2000. – 127 С.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Риндюк В.І. Законодавча техніка: поняття, форми, види, реалізація в Україні. //Автор. канд. юрид. наук. - Київ. 2008. 		
	<p>Тема 2. Види техніко-технологічних дефектів нормативно-правових актів: загальна характеристика та змістовні витoki.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неузгодженість. 2. Суперечності. 3. Прогалини. 4. Помилки. 5. Дублювання. 6. Процедурні дефекти. 	лекція / практичн	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.</p> <p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Давыдова М.Л. Явные и неявные ошибки законодателя: проблемы классификации и правовые последствия // Правотворческие ошибки: понятие, виды, практика и техника устранения в постсоветских государствах: материалы Международного научно-практического круглого стола (29-30 мая 2008 г.) / под ред. В. М. Баранова, И. М. Мацкевича. – М.: Проспект, 2009. – С. 317-326. • Занина М.А. Дефекты современного законодательства: причины и пути их преодоления //Правотворчество в Российской Федерации: проблемы теории и практики: Сборник научных статей /Отв. ред. В.М. Сырых, М.А. Занина. – М.: Российская академия правосудия, 2010. • Евграфов П.Б., Евграфова Е.П. Преодоление законотворческих ошибок Конституционным судом Украины // Правотворческие ошибки: понятие, виды, практика и техника устранения 	4 год.	протягом заняття

			<p>в постсоветских государствах: материалы Международного научно-практического круглого стола (29-30 мая 2008 г.) / под ред. В. М. Баранова, И. М. Мацкевича. – М.: Проспект, 2009. – С. 171-183.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Коваленко Т. О. Юридичні дефекти правового регулювання земельних відносин в Україні: монографія / Т. О. Коваленко. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет»; Юрінком Інтер, 2013. – С. 604-605. • Лашков А.С. Правотворческие ошибки. Проблемы теории и практики. / автор. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. – Санкт-Петербург, 1999. • Морозова Л.А. Правотворческие ошибки и процессуальные средства их устранения //Государство и право. – 2010. – №1. • Панов М.М. Питання вдосконалення ст. 200 КК України // Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю в Україні: матеріали наук. конф., 15 травня 2009 р. /ред. кол. В.І. Борисов (голов. ред.) та ін. – Х., 2009. – С. 108. • Риндюк В. І. Техніко-юридичні помилки в нормативно-правових актах: поняття та види / Держава і право. – Випуск 57. Київ, 2012. 		
	<p>Тема 3. Техніко-юридичні недоліки нормативно-правових актів. 1.Змістовні недоліки нормативно-</p>	лекція	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с. Косович В. Удосконалення нормативно-правових</p>	2 год.	протягом заняття

	<p>правових актів. 2.Недоліки у формі нормативно-правових актів</p>		<p>актів України: техніко-техноло-гічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Рабинович П. М. Социалистическое право как ценность / П. М. Рабинович. – Львов: Світ, 1985. – С. 44. • Оборотов Ю. Н. Традиции и новации в правовом развитии / Ю. Н. Оборотов. – Одесса: Юридична література, 2001. – С. 33. • Бабенко А. Н. Аксиологические причины правотворческих ошибок / А. Н. Бабенко // Правотворческие ошибки: понятие, виды, практика и техника устранения в постсоветских государствах: материалы Международного научно-практического круглого стола (29–30 мая 2008 г.) / под ред. В. М. Баранова, И. М. Мацкевича. – М.: Проспект, 2009. – С. 305. • Мальцев Г. В. Социальные основания права / Г. В. Мальцев. – М.: Норма, 2007. – С. 266. 		
	<p>Тема 4. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені порушенням загальних вимог до їх змісту. 1.Неналежне відображення у змісті нормативно-правових актів реальних суспільних відносин. 2.Неналежне закріплення домінуючих соціальних цінностей. 3.Невідповідність аксіологічним та</p>	<p>лекція / практичн</p>	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с. Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-техноло-гічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оль П.А. Правопонимание: от плюрализма к двуединству /П.А. Оль. – Санкт-Петербург : "Юридический центр Пресс", 2005. – С.121. 	<p>4 год.</p>	<p>протягом заняття</p>

	<p>правовим установкам суспільства.</p> <p>4.Недотримання принципу верховенства права.</p> <p>5. Неузгодженість із домінуючими моральними нормами.</p> <p>6.Недотримання вимоги доцільності та обґрунтованості створення.</p> <p>7.Порушення вимог стосовно законності, економічності та ефективності.</p> <p>8.Гарантії запобігання таким дефектам.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Керимов Д.А. Методология права: Предмет, функции, проблемы философии права. - 4-е изд. /Д.А. Керимов. – М. : Изд-во. СГУ, 2008. – С.28-29. • Євграфова Є. Об'єктивність права: гіпотеза та сприйняття // Право України. – 2012.- №3-4. – С.385. • Костенко О. Що є право? Про основи "натуралістичної" юриспруденції у світлі соціального натуралізму // Право України. - 2010.- № 4 - С.87. • Алексеев С.С. Избранное /С.С. Алексеев . – М. : "Статут", 2003. – С.170-171. • Ромашов Р А. Теория государства и права / Р. А. Ромашов. – Санкт-Петербург : Питер, 2006. – с.106. • Проблемы теории государства и права: учебник / под ред. А. В. Малько. – М.:Юрлитинформ, 2012. – С.121. • 8.Рабинович П.М. Социалистическое право как ценность / П.М. Рабинович . – Львов :, 1985. – 165 с. • Козюбра М.І. Праворозуміння: поняття, типи та рівні //Право України. - 2010.- № 4 - С.11. • Алексеев С.С. Право: азбука – теория – философия: Опыт комплексного исследования /С. С. Алексеев. – М. : "Статут", 1999. – С. 345. • Оборотов Ю.Н. Традиции и новации в правовом развитии / Ю.Н. Оборотов. – Одесса : "Юридична література", 2001. – С.33. • 12.Циппеліус Райнгольд. Юридична методологія / Райнгольд Циппеліус. – К. : 		
--	--	---	--	--

			<p>Видавництво "Реферат", 2004. – С. 20.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мальцев Г.В. Социальные основания права / Г. В. Мальцев. – М. : Норма, 2007. – С.266. • Цвік М.В. Праворозуміння (значення повторюваності суспільних відносин для його дослідження) // Право України. - 2010.- № 4 - С.25. • Петришин О.В. Проблеми соціалізації правової науки // Право України. - 2010.- № 4 - С.140. • Кашанина Т.В. Юридическая техника в сфере частного права (Корпоративное и договорное нормотворчество) : учеб. пособие / Т. В. Кашанина. – М.: Норма, 2009. – С.36-44. • Кашанина Т.В. Юридическая техника : учебник / Т. В. Кашанина – М. : Эксмо, 2007. – с.158- 165. • Марченко М.Н. Проблемы теории государства и права: учеб. / М. Н. Марченко – М. : Мзд-во Проспект, 2007. – С.343. • 22. <u>Спільний висновок N 635/2011 щодо законопроекту "Про вибори ...</u> . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/994_a54 • Загальний аналіз нового закону «Про вибори народних депутатів України» (реєст. № 9265-Д від 17.11.2011р.) . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.parlament.org.ua/index.php? 		
	Тема 5. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені порушенням логічних вимог.	лекція / практичн	Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.	4 год.	протягом заняття

<ol style="list-style-type: none"> 1. Недотримання вимоги тотожності. 2. Недотримання вимоги несуперечності. 3. Недотримання вимоги «виключення третього». 4. Недотримання послідовності викладу тексту нормативно-правового акта. 5. Недотримання вимоги узгодженості. 6. Недотримання вимоги системності. 7. Дублювання. 8. Гарантії запобігання таким дефектам. 		<p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технолого-гічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Алексеев С.С. Избраное / С. С. Алексеев. – М. : Статут, 2003. – С.211./480 с. • Алексеев С.С. Право: азбука – теория – философия: Опыт комплексного исследования / С. С. Алексеев.- М. : Статут, 1999. – С.59./712 с. • Кашанина Т.В. Юридическая техника в сфере частного права (Корпоративное и договорное нормотворчество) : учеб. пособие / Т. В. Кашанина. – М.: Норма, 2009. – С.47./288 с. • Москалькова Т.Н. Нормотворчество: научно-практическое пособие / Т.Н. Москалькова, В.В. Черников. – М. : Проспект, 2011. – С.274./384 с. • Пособие по законотворчеству: канадский опыт для России / Под редакцией С. В. Кабышева. – М.: Формула права, 2009. – С.88./99 с. • Риндюк В. І. Техніко-юридичні помилки в нормативно-правових актах: поняття та види / Держава і право. – Випуск 57. Київ, 2012.– С.7. • Риндюк В.І. Правотворчі помилки: поняття, види, способи їх попередження /Офіційний вісник України. 7 серпня 2012. – С.26. • Васильева Т.А. Как писать закон / Т. А. Васильева.– М.: Юрайт, 2012. – С.139./148 с. • Законодавчий процес і парламентська 		
--	--	---	--	--

		<p>законодавча процедура в Україні (проблеми якості, рекомендації щодо вдосконалення в контексті європейської практики) / О.В. Скрипнюк, М.О. Теплюк, О.І. Ющик. – К : Атіка-Н, 2010. – С.15./ 92 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Чухвичев Д. В. Логика, стиль и язык закона // В.Д. Чухвичев / Право и политика. – 2005. №2. – С.140-151. • Риндюк В.І. Законодавча техніка: поняття, форми, види, реалізація в Україні: дис. канд. юрид. наук : 12.00.01. – Київ, 2008. – С. 11-12. • Див., наприклад, Кашанина Т.В. Юридическая техника: ученик / Т. В. Кашанина. – М.: Эксмо, 2007. – С.200/512 с. • Биля І.О. Теоретичні основи використання нормотворчої техніки //Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Харків, 2004. – С.10. • Научные основы советского правотворчества /М.: Наука, 1981. – С.265. • Керимов Д.А. Законодательная техника. Научно-методическое и учебное пособие. – М.: Норма, 2000. – С.60./127 с. • Алексеев С.С. Общая теория права: учеб. / С. С. Алексеев. – М.: Проспект, 2008. – С.493./576 с. • Кодифікація законодавства України: теорія, методологія, техніка /за заг. ред. О.І. Ющика. – К.: Парламентське вид-во.,2007. – С.162-165./ 208 с. • Проект Закону «Про нормативно-правові акти», внесений народним депутатом України Ю. Мірошніченком (реєстр. № 7409 від 01.12.2010 р.) / [Електронний ресурс]. – 		
--	--	---	--	--

			<p>Режим доступу: search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/.../JF5PT00I.html.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Риндюк В.І. Проблеми законодавчої техніки в Україні: теорія та практика / В. І. Риндюк. – К.: Юридична думка, 2012. – С. 118/ 272 с. • Маляренко В.Т., Шаповалова О.А. Новий Кримінальний процесуальний кодекс України: переваги та недоліки // Право України. – 2012. – № 10. – С. 14. 		
	<p>Тема 6. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені неналежним використанням принципів права як засобів юридичної техніки.</p> <p>1.Введення у текст нормативно-правового акта без належних на це підстав.</p> <p>2.Недотримання правил закріплення принципів права у нормативно-правових актах.</p> <p>3.Неналежне формулювання правових принципів у статті нормативно-правового акта.</p> <p>4.Гарантії запобігання таким дефектам.</p>	лекція / практичн	<ul style="list-style-type: none"> • Методичні рекомендації з підготовки та оформлення проектів законів (правила законопроектування). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.idealcountry.org.ua/misc/01.doc • Алексеев С.С. Общая теория права: учеб. – 2-е изд., перераб. и доп. / С. С. Алексеев. – М.: Проспект, 2008. – 576 с.; • Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посібник. – Вид. 10-е, доповнене / П. М. Рабінович. – Львів: Край, 2008. – 224 с.; • Луць Л.А. Загальна теорія держави та права: навчально-методичний посібник / Л. А. Луць. – К.: Атіка, 2008. – 412 с.; • Ромашов Р.А. Теория государства и права / Р. А. Ромашов. – СПб.: Питер, 2006. – 256 с. • Мальцев Г.В. Социальные основания права / Г. В. Мальцев. – М.: Норма, 2007. – 800 с. • Кашанина Т.В. Юридическая техника: учебник / Т. В. Кашанина. – М.: Эксмо, 2007. – 512 с. • Проблемы теории государства и права: 	4 год.	протягом заняття

			<p>учебник /под ред. А.В. Малько. – М.: Юрлитинформ, 2012. – 592 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общая теория государства и права. Академический курс в трех томах. Том 2 / отв. ред. М. Н. Марченко. – М.: Норма, 2007. – 816 с. • Підготовлений Спільною програмою Європейського Союзу та Ради Європи "Посилення боротьби з жорстоким поведінням та безкарністю" висновок щодо Кримінального процесуального кодексу України // Право України. 2012. – № 10. – С. 327. • Погребняк С.П. Основоположні принципи права: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук: 12.00.01. – Х., 2009. – 36 с. • Пособие по законотворчеству: канадский опыт для России; под ред. С.В. Кабышева. – М.: Формула права, 2009. – 99 с. 		
	<p>Тема 7. Дефекти нормативно-правових актів зумовлені неналежним використанням спеціальних засобів нормопроектної техніки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефекти правових дефініцій. 2. Дефекти правових конструкцій. 3. Дефекти правових презумпцій. 4. Дефекти правових фікцій. 5. Дефекти правових аксіом. 6. Гарантії запобігання таким дефектам. 	лекція / практичн	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.</p> <p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технолого-гічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кашанина Т.В. Юридическая техника : учебник / Т.В. Кашанина. - М.: Эксмо, 2007. – С. 171; Апт Л.Ф. Правовые дефиниции в законодательстве /Л.Ф. • Апт //Проблемы юридической техники: 	6 год.	протягом заняття

		<p>Сборник статей / Под ред. В. М. Баранова. – Нижний Новгород, 2000. – С.301.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Подорожна Т.С. Законодавчі дефініції: поняття, структура, функції /Т.С. Подорожна. – Львів : ПАІС, 2009. – С.31. • Панько К.К. Теория и практика законотворчества в уголовном праве /К.К. Панько. – М.: Юрлитинформ, 2011. – С.104. • "Методичні рекомендації з підготовки та оформлення проектів законів України, нормативно-правових актів Президента України, Кабінету Міністрів України, МНС та дотримання правил нормопроектної техніки", затверджені наказом МНС від 10.12.2007р. №851. • "Правила нормопроекування", розроблені директором канадсько-української Програми з нормопроекування Р.С. Бержероном у 1998р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: aritu.org.ua/system/files/bergeron.doc. • Баранов В.М. Законодательная дефиниция как общеправовой феномен. //Законодательная дефиниция: логико-гносеологические, политико-юридические, морально-психологические и практические проблемы. Материалы Международного «круглого стола» (Черновцы, 21-23 сентября 2006 г.) / Под ред. В.М. Баранова, П.С. Пацуркивского, Г.О. Матюшкина. – Нижний Новгород. Нижегородский исследовательский научно-прикладной центр «Юридическая техника», 2007. – 1456 с. • Давыдова М.Л. Теоретические и 		
--	--	---	--	--

			<p>методологические проблемы понятия и состава юридической техники: дис. ... д-ра. юрид. наук: 12.00.01. – Волгоград, 2010. – С. 18.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нашиц А. Правотворчество: теория и законодательная техника / А. Нашиц. – М.: Прогресс, 1974. – 256 с. • Луць Л.А. Загальна теорія держави та права: навчально-методичний посібник / Л. А. Луць. – К.: Атіка, 2008. – 412с. • Биля І.О. Теоретичні основи використання нормотворчої техніки: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. – Харків, 2004. – С. 10 • Бабаев В.К. Презумпции в российском праве и юридической практике / В. К. Бабаев // Проблемы юридической техники: сборник статей / под. ред. В. М. Баранова. – Нижний Новгород, 2000. – С. 326. • Зуев Ю.Г. Уголовно-правовые презумпции: понятие, признаки и виды / Ю. Г. Зуев // Проблемы юридической техники: сборник статей / под. ред. В. М. Баранова. – Нижний Новгород, 2000. – С. 333. • 7. Нормография : теория и методология нормотворчества : учебно-методическое пособие / под ред. Ю. Г. Арзамасова. – М. : Трикта, 2007. – 560 с. • Панько К.К. Теория и практика законотворчества в уголовном праве / К. К. Панько. – М.: Юрлитинформ, 2011. – С. 202./ 312 с. • Бабаев В.К. Презумпции в советском праве / В. К. Бабаев. – Горький : Горьковская правда, 		
--	--	--	---	--	--

			<p>1974. – 123 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Панько К.К. Юридические фикции в современном российском праве / К. К. Панько // Проблемы юридической техники: сборник статей / под. ред. В. М. Баранова. – Нижний Новгород, 2000. – С. 461. • Курсова О.А. Юридические фикции современного российского права: сущность, виды, проблемы действия / О. А. Курсова // Проблемы юридической техники: сборник статей / под. ред. В. М. Баранова. – Нижний Новгород, 2000. – С. 451. • Ул'яновська О.В. Фікції у правовій системі України: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. – Одеса, 2009. – С. 6–7. • Саркисян Л.Р. Юридические фикции в правовприменительной практике / Л. Р. Саркисян // Техника современного правотворчества: состояние, проблемы, модернизация. Юридическая техника. Ежегодник. № 6. – Нижний Новгород, 2012. – С. 455. • Круглов Л.Л. О естественных презумпциях в праве / Л. Л. Круглов, И. Н. Горячев // Техника современного правотворчества: состояние, проблемы, модернизация. Юридическая техника. Ежегодник. № 6. – Нижний Новгород, 2012. – С. 244–250. • Карташов В.Н. Юридическая техника, тактика, стратегия и технология (к вопросу о соотношении) / В. Н. Карташов // Проблемы юридической техники: сборник статей / под. ред. В. М. Баранова. – Нижний Новгород, 		
--	--	--	--	--	--

			<p>2000. – С. 19.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пронина М.П. Правотворческие ошибки при создании презумпций в российском праве / М. Н. Пронина // Техника современного правотворчества: состояние, проблемы, модернизация. Юридическая техника. Ежегодник. № 6. – Нижний Новгород, 2012. – С. 421. 		
	<p>Тема 8. Дефекты нормативно-правовых актов зумовлені неналежним використанням засобів конструювання їх форми.</p> <p>1.Мовні помилки у нормативно-правових актах.</p> <p>2.Недоліки у структуризації нормативно-правових актів.</p> <p>3.Реквізитні помилки у нормативно-правових актах.</p> <p>4.Гарантії запобігання таким дефектам.</p>	лекція / практичн	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.</p> <p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-техноло-гічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Васильева Т.А. Как писать закон / Т. А. Васильева. – М.: Издательство Юрайт, 2012. – 148 с. • Керимов Д.А. Законодательная техника: научно-методическое и учебное пособие / Д. А. Керимов. – М.: НОРМА, 2000. – 127 с. • Москалькова Т.Н. Нормотворчество: научно-практическое пособие / Т. Н. Москалькова, В. В. Черников. – М.: Проспект, 2011. – 384 с. • Губаева Т.В. Язык и право. Искусство владения словом в профессиональной юридической деятельности / Т. В. Губаева. – М.: Норма, 2007. – 160 с. • Кашанина Т.В. Юридическая техника: учебник / Т. В. Кашанина. – М.: Эксмо, 2007. – 512 с. 	4 год.	протягом заняття

			<ul style="list-style-type: none"> • Проблемы теории государства и права: учебник / под ред. А. В. Малько. – М.: Юрлитинформ, 2012. – 592 с. • Пособие по законотворчеству: канадский опыт для России / под ред. С. В. Кабышева. – М.: Формула права, 2009. – 99 с. • <u>Робер К. Бержерон. Правила нормопроектування</u> / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: aritu.org.ua/system/files/bergeron.doc. • Проект Закону «Про нормативно-правові акти», внесений народним депутатом України Ю. Мірошніченком (реєстр. № 7409 від 01.12.2010 р.) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/.../JF5PT00I.html. • Косович В.М. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки / В. М. Косович. – Львів.: Тріада-плюс, 2010. – 212 с. • Риндюк В.І. Проблеми законодавчої техніки в Україні: теорія та практика / В. І. Ринд юк. – К. : Юридична думка, 2012. – 272 с. 		
	<p>Тема 9. Технологічно-юридичні недоліки нормативно-правових актів.</p> <p>1.Недоліки зумовлені порушенням юридичних норм, які встановлюють правила нормотворення.</p> <p>2.Недоліки, що є результатом ігнорування доктриманльних підходів до процедури нормотворення.</p> <p>3.Недоліки спричинені неналежним юридичним регулюванням</p>	лекція	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.</p> <p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Законодавчий процес і парламентська законодавча процедура в Україні (проблеми 	2 год.	протягом заняття

	<p>нормотворчих процедур. 4.Гарантії недопущення таких недоліків.</p>		<p>якості, рекомендації щодо вдосконалення в контексті європейської практики): Монографія /О.В. Скрипник, М.О. Теплюк, О.І. Ющик. – К., 2010. – С.11-13.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Богачова О. В. Законотворення: теоретико-прикладні аспекти / О. В. Богачова. – Кам'янець-Подільський: Рута, 2012. • Методология правотворчества: учебно-методическое пособие / под ред. Ю. Г. Арзамасова . – М.: Академический проспект; Триста, 2007. • Москалькова Т. Н. Нормотворчество: научно-практическое пособие / Т. Н. Москалькова, В. В. Черников. – М.: Проспект, 2011. 		
	<p>Тема 10. Недоліки правотворчих процедур як підстава дефектності нормативно-правових актів. 1.Недоліки нормативно-правових актів як наслідок неналежного планування та прогнозування нормотворчої діяльності. 2.Неефективність правотворчого моніторингу. 3.Неналежна розробка проектів нормативно-правових актів. 4.Негативний вплив соціально-політичних та корпоративних інтересів на прийняття нормативно-правових актів правотворчими суб'єктами. 5.Неналежне оприлюднення нормативно-правових актів.</p>	лекція	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с. Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гарбуз В. С. Прогнозування і планування нормотворчої діяльності / В. С. Гарбуз // Збірник тез лекцій з питань нормопроєктування. – К.: Мін'юст України, 2005. – С.62–63. • Баранов В.М. Концепция законопроекта. – .Н.Новгорою, 2003. • Горбатенко В.В. Робоча нормопроєктна група: її утворення та діяльність. //Збірник тез лекцій з питань нормопроєктування. Мін'юст України. – Київ, 2005. – С. 96. 	4 год.	протягом заняття

			<ul style="list-style-type: none"> • Збірник тез лекцій з питань нормопроекування //Мін. юстиції України Центр правової реформи і законопроектних робіт. – Київ. 2005. – 159 С. • Опришко В. Наукове забезпечення законотворчого процесу – вимога часу. //Віче – 1995. – №3. • Пиголкін А.С. Подготовка проектов нормативных актов (организация и методика). – М., 1968. • Шмельова Г.Г. Концепція закону: загальнотеоретичні аспекти. //Право України. – 1992. – № 1. 		
	<p>Тема 11. Процедурні форми попередження технологічно-юрдичних дефектів нормативно-правових актів.</p> <p>1.Правовий моніторинг.</p> <p>2.Громадське обговорення проектів створюваних нормативно-правових актів.</p> <p>3.Експертування проектів нормативно-правових актів.</p> <p>4.Державна реєстрація нормативно-правових актів.</p>	лекція / практичн	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.</p> <p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тихомирова Л.В., Тихомиров М.Ю. Юридическая энциклопедия. Изд. 5-е, доп. и перераб. / Л.В. Тихомирова, М.Ю. Тихомиров; под ред. М.Ю.Тихомирова. – М.: Издание Тихомиров М.Ю., 2001. – С. 502. • Горохов Д.Б. Правовой мониторинг: концепция и организация / Д.Б. Горохов, Е.И. Спектор, М.Е. Глазкова // Журнал российского права. 2007. – № 5. • Арзамасов Ю.Г. Концепция мониторинга нормативных правовых актов / Ю.Г. Арзамасов, Я.Е. Наконечный. – М.: 	4 год.	протягом заняття

		<p>Юрлитинформ, 2011. – 208 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Москалькова Т.Н. Нормотворчество: научно-практическое пособие / Т.Н. Москалькова, В.В. Черников. – М.: Проспект, 2011. – 384 с. • Міністерство юстиції Республіки Казахстан: "Методичні рекомендації щодо проведення правового моніторингу нормативно-правових актів і підготовки концепції проектів НПА" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minijust.kz/ru/node/15896.) • Жужгов И. В. Мониторинг правового пространства Российской Федерации : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. – Ставрополь, 2006, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/199483.html.) • Матеріали, підготовлені громадською організацією Des Pro Інститут громадянського суспільства, яка за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги “Підтримка децентралізації в Україні” здійснює проект: «Моніторинг нормативно-правових актів, ухвалених центральними органами державної влади та оприлюднених на їх офіційних веб-представництвах (сайтах) в мережі Інтернет, а також проектів нормативно-правових актів" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.csi.org.ua/www/?p=1326.) • Градова Ю.В. Правовий моніторинг як шлях удосконалення законодавчої бази [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pib/2009_1/PB-1/pb-1_2.pdf..) 		
--	--	--	--	--

	<p>Тема 12. Реалізації та застосування дефектних юридичних норм.</p> <p>1. Особливості реалізації дефектних юридичних норм.</p> <p>2. Особливості застосування дефектних юридичних норм.</p> <p>3. Нормативно-організаційні гарантії ефективного застосування недосконалих нормативно-правових актів.</p>	лекція	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.</p> <p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технолого-гічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Луць Л. А. Уніфікація судової практики – важливий засіб забезпечення належного правосуддя / Л. А. Луць // Право України. – 2012. – № 11–12. – С. 144–150. • Малишев Б. В., Москалюк О. В. Застосування норм права (теорія і практика): навч. посіб. / за заг. ред. Б. В. Малишева. – К.: Реферат, 2010. – 260 с. • Назаров І. В. Завдання та повноваження вищого судового органу (на прикладі європейської країни) / І. В. Назаров // Право України. – 2012. – № 11–12. – С. 73–81. • Романюк Я. М. Правова природа обов'язковості рішень Верховного Суду України та вдосконалення механізму забезпечення єдності судової практики / Я. М. Романюк, І. В. Бейцун // Право України. – 2012. – № 11–12. – С. 122–136. • Сірий М. І. Значення та роль найвищого судового органу у правовій системі України / М. І. Сірий // Право України. – 2012. – № 11–12. – С. 52–62. • Цуркан М. І. Питання законодавчого закріплення поняття судової практики та 	2 год.	протягом заняття
--	---	--------	--	--------	------------------

			механізму забезпечення її єдності / М. І. Цуркан // Виступ на круглому столі «Забезпечення єдності судової практики в Україні». – Львів. 17.12.2013. – Стенограма заходу.		
	Тема 13. Тлумачення дефектних юридичних норм. 1.Юридичне визначення підстав офіційного тлумачення-роз'яснення нормативно-правових актів. 2.Основні способи тлумачення-роз'яснення. 3.Форми закріплення офіційного тлумачення-роз'яснення дефектних юридичних норм. 4.Механізм неофіційного тлумачення-роз'яснення	лекція	Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с. Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с. <ul style="list-style-type: none"> • Алексеев С. С. Право: азбука – теория – философия: Опыт комплексного исследования / С. С. Алексеев. – М.: Статут, 1999. • Коркунов Н. М. Лекции по общей теории права / Н. М. Коркунов. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2003. • Марченко М. Н. Проблемы теории государства и права: учебник / М. Н. Марченко. – М.: Проспект, 2007. – С. 696; Матузов Н. И. Теория государства и права: учебник / Н. И. Матузов, А. В. Малько. – М.: Юрист, 2002. – С. 349. • Общая теория государства и права. Академический курс в трех томах. Том 2 : Право / отв. ред. М. Н. Марченко. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Норма, 2007. • Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посібник. – Вид. 10-е, доповнене / П. М. Рабінович. – Львів: Край, 	2 год.	протягом заняття

			2008.		
	<p>Тема 14. Шляхи усунення та подолання юридичних дефектів нормативно-правових актів.</p> <p>1.Усунення недоліків нормативно-правових актів шляхом внесення до них змін та доповнень.</p> <p>2.Видання нормативно-правових актів у новій редакції.</p> <p>3.Кодифікація нормативно-правових актів.</p> <p>4.Юридичні форми подолання недоліків нормативно-правових актів.</p> <p>5.Доктринальні підходи до подолання недоліків нормативно-правових актів.</p> <p>6.Судова практика як засіб подолання недоліків нормативно-правових актів.</p>	лекція / практичн	<p>Косович В. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія / В. М. Косович. – Львів: Тріада-плюс, 2010. – 212 с.</p> <p>Косович В. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія / В. М. Косович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 568 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Методичні рекомендації з розробки та прийняття законодавчих актів (законодавча техніка) / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, О. І. Ющика. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2012. – 92 с. • Нормография: теория и методология нормотворчества: учебно-методическое пособие / под ред. Ю. Г. Арзамасова. – М.: Академический Проект; Трикста, 2007. – С. 246. • Пункт 29 "Правил підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України", затверджених постановою Кабінету Міністрів України №870 від 06.09.2005 р. • Пункт 2 розділу III "Методичних рекомендацій щодо розроблення проектів законів та дотримання вимог нормо проектної техніки", схвалених постановою Міністерства Юстиції України №41 від 21.11.2000 р. • Розділ III "Методичних рекомендацій з підготовки та оформлення проектів законів України, нормативно-правових актів Президента України, Кабінету Міністрів 	4 год.	протягом заняття

			<p>України, МНС та дотримання правил нормопроектної техніки", затверджених наказом МНС України № 851 від 10.12.2007 р.</p> <ul style="list-style-type: none">• Васильєва Т. А. Как писать закон / Т. А. Васильєва. – М.: Юрайт, 2012. – 148 с.• Методичні рекомендації з розробки та прийняття законодавчих актів (законодавча техніка) / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, О. І. Ющика. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2012. – 92 с.• Пункт 29 затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2005 р. №870 "Правил підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України".• Кодифікація законодавства України: теорія, методологія, техніка / Ю. С. Шемчушенко, О. І. Ющик, М. О. Теплюк, Л. В. Гульченко, В. І. Риндюк. – К.: Парламентське вид-во, 2007. – С. 143./208 с.• Барсукова В.Н. Основы структурирования кодифицированных актов / под ред. И. Н. Сенякина. – М.: Статут, 2011. – С. 96.	
--	--	--	--	--